

כתוב בתורה למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ד' לעשות צדקה ומשפט.
ובכן צאצאי החשובים הנני לכתוב בפניכם כמה וכמה ענינים מתוך אחבה נאמנה ולבקש
ממכם שתתנהגו בדרכים אלו ובוודאי יהא ב"ז לטובתכם ולהנאתכם וגם יהא לטובת ולעילוי
נשמת ונח"ר לנו.

א. ידוע מספח"ק ומדברי חז"ל וכו' כמה גדול ונפלא הוא כח השלום (ולחיפך ח"ו כמה
גרוע ומגונה היא המחלוקת) וידוע לכם שזה ה' חיות גדול עבורי כל ימי חיי כשראיתי
אותכם מתנהגים בדרכי שלום ביניכם. ובפרט אחר פטירת אמכם ע"ה נשארתי לבד וכל
החיוזק שלי ה' מה שהחזקתם עצמכם באחדות נפלאה והתאספתם ביחד בקירוב
לבבות, כמו"כ הנני מעיד בפניכם שהרבה וויתורים וויתרתי במשך ימי חיי כדי לברוח
ממחלוקת כמו מן האש.

לכן הנני מבקש מכם בכל לשון של בקשה שתמשיכו בדרך יפה זה ולהחזיק עצמכם
בשלום ושלוה גדול ביניכם. ולהשתתף ב"א בשמחת השני מתוך אחדות וקירוב לבבות
אמיתי, והננו בטוח שיהא התנהגות זו עבורי לנחת רוח גדול עד אין שיעור.

ב. הנני מבקש מכ"א וא' מבניי ונכדיי שיחיו שלא לבוא לביה"ח רק מי שמקבל על עצמו
לשמור עיניו בקדושה מצאתו מהבית עד חזרתו, וידוע בעצמו שיכול לקיים קבלה זו, אם
לא שלא יבוא.

ג. רעו לכם צאצאי החשובים שיחיו שכל ימי בתמידות הננו מתפלל תמיד על כל א' בנפרד
ומבקש מאבינו שבשמים שיתן לב"א לב טהור לילך בדרכי ישרים, ושתזכו להרחבת
הדעת, ושתנצלו מכל צער, וגם הננו משתדל בכל שמחה להשתתף ולשמוח אף כשזה
קשה, וברצוני ותקותי שאוכל להמשיך בזה גם אחר אריכת ימים, ואם תלכו בדרכים
אלו בוודאי תתנו לנו הכח בזה שנוכל להמליץ טוב בעדכם ולהעתיר עליכם, ובכן הננו
לפרט בפניכם כמה ענינים של חיוזק ויהי' לנו טובה גדולה וגם לכם כשתנהגו בהם.

❖ כמובן שהעיקר הראשון והגדול שבכולם. היא לימוד התורה ואני מעיד בפניכם
שבזמנים הקשים בשעת המלחמה, החומש והגמרא שהיו עמי בחסדי השם החזיקוני
לעבור כל הגיא צלמות, ולצאת משם בשלום, ע"כ יהי' זה בעיניכם הערך הגדול
בחייכם ליישב באהלה של תורה עד כמה שאפשר גם אחרי הנישואין, ועצה גדולה
שיהא אפשר לעשות בן הוא ההסתפקות במועט ולא לרדוף אחרי המותרות, ואתם
זוכרים שהייתי אומר תמיד שאינני צריך רק הברויטע'לע והצוויבע'לע ולשמוח
בחלקכם, אצלינו בבית ב"ה היינו רגילים עם מאמא ע"ה לחיים של הסתפקות

במועט והי' הרבה פעמים שהי' צריך ללוות מהשכן קצת ירק ודבר מאכל מועט, והי' שמחה אמיתית בבית שמחנו בחלקנו.

❖ וגם מי שצריך בע"כ לעסוק במו"ס וכדומה יקבע באופן חזק מאוד קביעות עתים לתורה כמה שעות ביום, כ"ה זכיתי שאף כשעבדתי קשה קבעתי כמה שעות בבוקר עד התחלת העבודה, וגם אחר העבודה הלכתי מיד לביהמ"ד להמשיך בלימוד של שעות ורק אח"כ הלכתי לבית.

❖ כלל גדול ביהדות ובהמשך הדורות לד' ולתורתו הוא התנהגות בדרך הצניעות ויסוד הצניעות הוא לא לשנות וזו כ"ש ממה שנהגו בכל הדורות אבותינו ואימותינו ע"ה בבגדי צניעות בכל הפרטים, ובכיסוי הראש כחוגן ללא פאה נכרית כלל, ללא שום שינוי מהלבוש שמאמא ע"ה הלכה בצניעות ובקדושה, וכלל זה יהא נר לרגלכם שלפני כל פעולה אשר יש לו קשר לענין זה כגון קניית בגד וכן בכל הכנות לשמחה במשפחה וכדומה תחשבו תמיד היטב באמת ובדקדוק רב איך מאמא ע"ה היתה נוהגת בענין זה אשר הקפידה מאוד תמיד שלא יהי' ח"ו ראשי"ג [כולם] רק הכל בצניעות על צד היותר נעלה.

❖ הן ידעתם כי יגענו הרבה להקים בית קדוש בתכלית הצניעות ובלבוש הנ"ל וכמובן שלא עלה זאת בניקל וכאשר אני רגיל להזכיר תמיד שהכל בזכותה הגדול של מסירות נפשה של מאמא ע"ה, (כ"ק האדמו"ר מנדבורנא וצוק"ל הי' תמיד מפליא ותמה איך אפשר להצליח בזה), וחבל בחסדי השי"ת ובסייעתא דשמיא הרב שזכינו במשך כל השנים בכך. ובזכותה של אמכם הצנו"ח ע"ה.

❖ לכן רוצה אני מאוד מאוד שימשיך כך הכל בשלימות ותעמדו ע"כ אפילו כשזה לא כ"כ קל ותראו הרבה סייעתא דשמיא כאשר הי' עמנו ועם אבותינו, הי' פעם שהיו צריכים חיזוק בשידוך אחד לילך בלבוש זה ודיברו ע"כ עם בעל השבט הלוי וצ"ל ואמר "השכינה תשרה עלי' כשתלכש כך" המאדע'ם החדשות וכדומה הם חורבן נורא ר"ל ותתרחקו מזה בתכלית לגמרי לגמרי, ח"ו ח"ו אם יהא נתפס משהו מזה זה יצער אותנו מאוד, והרוצה שיהי' לו שייכות עמנו ירחק מזה ויפרוש מזה.

❖ תפלה היא מהעמודים שהעולם עומד עליהם ויש להדבק בזה הרבה ולעבוד על כך תמיד, כדי להתפלל כראוי צריך להמתין להתפלה ולהגיע למקום התפלה לכה"פ 10 רגעים לפני הודו, כדי שיוכלו ביישוב הדעת להכין את עצמו ולהתחיל עם הציבור ולהתפלל בכח ובכוונה,

❖ חשוב מאוד להקפיד על המקום שעומד בתפלה וטוב מאוד לעמוד בזוית שלא יראה כלום ולא יתבלבל מחשבותיו, להניח במעשה ובמחשבה כל הכלי ועניני עוה"ז ולשפוך שיח לפני שומע תפלה, ולהרגיש קרוב לד' בשעת מעשה, ובאמת קרוב ד' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת. כמובן שכדי להתפלל כראוי צריך

לעשות לפני כן הכנה דרבה ולימוד עמוד גמרא עוזר הרבה מאוד להתפלה, וחשוב מאוד עם נוהגים כן.

❖ לימוד מוסר בכל יום הוא דבר נצרך מאוד לעבודת ד' וליראת שמים. ידעתם שהי' לי ב"ה הרבה חיזוק בספר הק' יסוד ושורש העבודה ועצתי אמונה אליכם שתעסקו בזה הרבה ויש בה יסודות גדולים בכל הענינים, כמו"כ חיבבתי מאוד את הספר "ימי הבחירות" מהרה"צ ר' דניאל פריש זצ"ל הספר כולל בתוכו ענינים רבים מאוד הנצרכים לכל מבקש ד' ויש תועלת גדול מהלימוד בו, וטוב מאוד להתחבר לספר זה ולעסוק בו הרבה.

❖ עבודת המדות הוא שורש גדול לכל עובד ד' ולכל יהודי ירא"ש ולב כל אחד יודע היטב בעצמו את המידות שיש לו לתקן. כגון כעס. קנאה. עצלות. וכדו'. וגם ע"ז דחוף מאוד לחפש בספרי מוסר חיזוק על כל מדה ומדה ללמוד מתוכם החשיבות של תיקון המדה ההוא והעצות איך לתקנו ולעבודה זו צריך עמל רב ויגיעה עצומה.

❖ שבת קודש יום חמדתו היא מתנה טובה אשר נתן לנו אבינו שבשמים מבית גנוז, וזה יסוד גדול באידישקייט וצריך לחיות עם זה, ולעסוק הרבה בקדושת השבת, ולעשות הכנה ראוי' מבעוד מועד ולא להגיע ברגע האחרון בבחלה ובפיזור הנפש ח"ו, מיום השבת קודש שואכים הרבה מאוד עד אין שיעור באמונה ובכל עניני עבודת ד' יש להתאמץ בכל הכח ובכל האפשר למלאות יום קדוש זה מכאן ועד צאתו בקדושה ובעבודה, בתפלות בראוי בהשתפכות הנפש בהתלהבות ובכוונה יתירה, בלימוד התורה כמה שאפשר בספרי חסידות ובגמרא, ולעסוק בו בשירות ותשבחות לקל חי היא יום קדוש אשר הנשמה מתענגת על ד' לבי ובשרי ירננו לקל חי,

❖ הי' לי ענין גדול לילך לטיש'ן אצל רבי'ם כדי להרכות ולהוסיף עוד בעסק שירות ותשבחות, (ואגב אזכיר בפניכם דבר חשוב שטוב מאוד ליקח את הצאצאים הרכים לערלכע אידן לראות עבודתם ולהתברך מפיחם וזה מועיל מאוד וטוב לנהוג כך בסדר), כמו"כ התענגתי ב"ה עונג שבת מיוחד בהשכמת הבוקר במקדש האפשרי לאמירת תהלים שירות ותשבחות לכורא כל עולמים ולעסוק בלימוד התורה כמה שאפשר לפני התפילה, ובפרט בשעת רעוא דרעוין ברחתי תמיד ממקומות שמדברים דברים בטלים, צריך לדעת שזה היוהכ"פ של השבוע וחמור מאוד לבטל חזמן הקדוש הזה בהכלים, והסכיבה משפיע בזה ויש ליוזר לחיות רק במקומות שעורכים הם"ג כהוגן בשירות ותשבחות וכד"ת.

❖ ענין גדול מאוד בפני עצמו הוא שלחן השבת קודש עם הצאצאים היקרים הנשמות הקדושות שהפקידו בידינו מן השמים, וצריך לישב אתם בסכלנות ולערוך אתם השלחן בש"ק בהתרוממות הנפש בשירות ותשבחות ובדברי תורה וחינוך לאהבת

השי"ת לתורה ולמצוות ולמידות טובות, וזה זמן יקר מאוד אשר אפשר בזה להשפיע עליהם לטובה בכל יסוד החינוך שלהם. בס"ד

❖ ברכת המזון היא מצוה דאורייתא נא ונא הזהרו בה כראוי לדרך בכוונה ובקול רם, וידוע גודל ההשפעות שנשפעים מזה, ובפרט אני מבקש מכם בס"ג אף במשך הי"א חודש שמתפלים מעריב כמוצ"ש לפני העמוד שלא למהר ולחמוץ ח"ו ח"ו הברכהט"ז בשביל כך.

❖ יסוד גדול ביראת ד' ובקדושה וטהרה היא שמירת העיניים ויש לעמוד ע"כ תמיד ללא הפסק וללא היסח הדעת. כי כל פגם קטן בעיניים הוא חטא איום ונורא ומפריע מאוד לכל העבודה בתורה ובתפילה ובקיום המצוות. וצריך להתחיל להשריש את זה בילדים כשהם קטנים ממש. כי כל ראיות אסורות בשנים הקטנות והילדות עושים רושם לא טוב כמח ובנשמה והתוצאות חמורות ר"ל.

❖ וגם שכאשר יתחנכו בקטנותם כן גם כי יזקין לא יסור ממנו. צריך הרבה לדבר בפניהם שצריך לברוח מכל ראי' אסורה, ולא להביט כלל וכלל בשום אופן בצייטונגען וכדו' תמונות ר"ל. בכל דרך ובכל נסיעה להסביר להם חומר הענין ולדאוג שלא יבשלו ולא יגיעו למקומות שקשה לשמור העיניים.

❖ ידוע מה שכתב בעל שבט הלוי וצ"ל בצואתו, שנמנע מלנסוע למקומות חק' וכדו' מפני הקשיים לשמור העיניים בנסיעה וכדו' וזה יסוד גדול לחשוב תמיד על כך ולעשות חשבון של ההפסד והנזק גדול שיוכל לצאת ח"ו.

ד. השארתי צוואה נפרדת בענין חלוקה של כל החפצים הכל מפורט בכירור, וזה נמצא אצל ח. מארק תחי', וצוואה ההיא לפתוח רק ככלות השבעה, וכמובן "שלא להוציא שום חפץ מהבית לפני פתיחת הצוואה ההיא" ושיתנהגו כולם כפי הכתוב שם בשלום ובשלוחה ומד' תשאו ברכה.

ה. ידוע מפי ספרים חק' גודל התיקון והטובה להנשמה בשלומדים משניות עבודה אחר יציאת נשמה, ובכן אבקשכם מאד להשתדל מה שאפשר לעשות שלאחר אריכות ימים ושנים מיציאת הנשמה עד גמר ההתעסקות שילמדו במוסדות התורה שע"י קהלתינו חק' משניות לטובה נשמתו ככל היותר שאפשר.

ו. בניהום אכלים בימי השבעה לאחר חיים יקפידו מאד שלא לישב רק באופן ובמקום שיחי' מדרגות מיוחדת לנשים שלא לכא ח"ו לידי תערובת ומכשולות בשמירת עיניים. ואם אין אפשרות לעשותם בביתנו, שיישבו הנשים במקום אחר לגמרי.

ז. אבקשכם אם תוכלו להטיב עמדי בניי ונכדיי לעשות בכל יום מבילה מיוחדת לטובה נשמתו ולטובה נשמת מאמא ע"ה ובכללות תדעו שהנני זקוק הרבה לטובתכם כי לב יודע מרת נפשו וצריך רחמים גדולים שם וכל מעשה טוב ולימוד תוה"ק והנהגה קדושה שתזכירו שמי ושיהא לט"ג יכול לעזור הרבה מאוד ואני מפרט שוב שזה שייך לבניי וגם

[illegible]